

آرای فلسفی و تربیتی مور تیمر جی. آدلر

تألیف

دکتر سمیرا حیدری
مدرس دانشگاه

دکتر فاطمه زیبا کلام مفرد
دانشیار دانشگاه تهران

شماره مسلسل ۹۴۲۲

شماره انتشار ۳۹۱۵

انتشارات دانشگاه تهران

سرشناسه : زیباکلام، فاطمه، ۱۳۳۰-
عنوان و نام پدیدآور : آرای فلسفی و تربیتی مورتیمر جی. آدلر/ تألیف فاطمه زیباکلام- سمیرا حیدری.
مشخصات نشر : تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۱۲۸ ص.
فروست : انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره انتشار ۳۹۱۵.
شابک : 978-964-03-7142-8
وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه.
یادداشت : نمایه.
موضوع : آدلر، مورتیمر جروم، ۱۹۰۲-۲۰۰۱ م.-- نقد و تفسیر
موضوع : فیلسوفان آمریکایی
شناسه افزوده : حیدری، سمیرا، ۱۳۴۶-
شناسه افزوده : دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۷ B ۹۴۵/آ۴۳۹
رده‌بندی دیویی : ۱۹۱
شماره کتابشناسی ملی : ۵۰۲۶۸۲۰

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لوح فشرده، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود و تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است.

ISBN:978-964-03-7142-8

9

789640 371428

عنوان: آرای فلسفی و تربیتی مورتیمر جی. آدلر
تألیف: دکتر فاطمه زیباکلام- دکتر سمیرا حیدری
ویرایش ادبی: فاطمه جهانگیری
نوبت چاپ: اول
تاریخ انتشار: ۱۳۹۷
شمارگان: ۲۰۰ نسخه
ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران
چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مؤلفان است»

بها: ۱۰۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرشی مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press @ ut. ac. ir - تارنما: http://press.ut.ac.ir

پخش و فروش: تلفکس ۸۸۳۳۸۷۱۲

فهرست

فصل اول - ریشه‌های فکری دیدگاه آدلر..... ۱

- ۱ مکتب پایدارگرایی..... ۱
- ۱-۱ ویژگی‌های مکتب پایدارگرایی..... ۳
- ۲-۱ نوپایدارگرایان معاصر..... ۴
- ۲ اندیشه‌های مؤثر در دیدگاه آدلر..... ۴
- ۱-۲ سقراط..... ۴
- ۲-۲ ارسطو..... ۵
- ۳-۲ توماس آکویناس..... ۶
- ۴-۲ کمینیوس..... ۶
- ۵-۲ توماس جفرسون..... ۷
- ۶-۲ هوراس مان..... ۸
- ۷-۲ جان دیویی..... ۸
- ۸-۲ رابرت ماینارد هاجینز..... ۸

فصل دوم - بررسی دیدگاه فلسفی آدلر..... ۱۱

- ۱ بررسی دیدگاه آدلر در زمینه‌ی ماهیت فلسفه..... ۱۱
- ۱-۱ تقابل فلسفه و علم..... ۱۱
- ۲-۱ شناخت علم و فلسفه..... ۱۱
- ۲ بررسی دیدگاه آدلر در خصوص جهان هستی..... ۱۴
- ۱-۲ وجود سلسله‌مراتب در موجودات جهان..... ۱۴
- ۳ بررسی دیدگاه آدلر در خصوص ماهیت انسان..... ۱۵
- ۱-۳ رابطه‌ی جسم و روح به‌منزله‌ی رابطه‌ی ماده و صورت..... ۱۵
- ۲-۳ طبیعت مشترک میان اعضای بشری..... ۱۵
- ۳-۳ انسان به‌مثابه‌ی مخلوقی خودساخته..... ۱۷
- ۴ واکاوی زندگی انسان براساس دیدگاه آدلر..... ۱۸

۱۸.....	۱-۴	دسته‌بندی دوران زندگی انسان از دیدگاه آدلر
۱۸.....	۲-۴	زندگی روزانه انسان از دیدگاه آدلر
۱۹.....	۳-۴	واکاوی مفهوم بازی از دیدگاه آدلر
۲۰.....	۴-۴	رابطه بین کار و بازی
۲۱.....	۵-۴	واکاوی مفهوم خواب
۲۱.....	۶-۴	واکاوی مفهوم استراحت
۲۲.....	۷-۴	واکاوی مفهوم امور فرحبخش
۲۲.....	۸-۴	امکان درهم آمیختگی مرز بین کار و امور فرحبخش
۲۲.....	۹-۴	رابطه مفهوم امور فرحبخش با مفهوم کار، بازی، خواب و استراحت
۲۳.....	۱۰-۴	مقام و منزلت کار در زندگی انسان
۲۴.....	۵	بررسی دیدگاه آدلر در زمینه ماهیت دانش و انواع آن
۲۴.....	۱-۵	انتزاع ادراکی و مفهومی در فرایند شناخت
۲۵.....	۲-۵	شناخت به منزله وحدت فاعل شناسا و صور موجودات مورد شناسایی
۲۵.....	۳-۵	چندگانگی خیر برای ذهن انسان
۲۷.....	۴-۵	چندگانگی صور شناخت در انسان
۲۸.....	۵-۵	وجود ابعاد سه‌گانه در عالم شناخت
۲۹.....	۶-۵	حس و عقل به منزله ابزارهای شناخت
۳۰.....	۶	بررسی دیدگاه آدلر در زمینه ارزش‌ها
۳۰.....	۱-۶	سلسله مراتب خیر برای انسان
۳۱.....	۲-۶	خیر مشترک انسان‌ها در قبال خیر مشترک در اجتماع

فصل سوم - برنامه درسی پادیا..... ۳۳

۳۳.....	۱	فلسفه و برنامه درسی
۳۶.....	۲	بررسی دیدگاه آدلر در زمینه برنامه درسی
۳۶.....	۳	بررسی دیدگاه آدلر در زمینه ارتباط فلسفه و برنامه درسی
۳۸.....	۴	بررسی مفهومی آموزش و پرورش عمومی
۳۸.....	۱-۴	بررسی زمینه‌های ظهور آموزش و پرورش عمومی
۴۱.....	۵	بررسی بافت یا سیاق مفهوم آموزش و پرورش عمومی از دیدگاه آدلر
۴۲.....	۶	کاربرد مترادف در تحلیل مفهوم آموزش و پرورش عمومی
۴۴.....	۷	کاربرد مفاهیم متضاد در تحلیل آموزش و پرورش عمومی

۴۵.....	۸ تحلیل مفهوم آموزش و پرورش عمومی برحسب شبکه معنایی
۴۹.....	۹ ارتباط اندراجی در تحلیل مفهوم آموزش و پرورش عمومی
۵۶.....	۱۰ آموزش و پرورش عمومی از دیدگاه آدلر براساس تحلیل آن
۵۷.....	۱۱ ویژگی‌های برنامه درسی پایدیا
۵۷.....	۱-۱۱ منشور برنامه درسی پایدیا
۵۸.....	۲-۱۱ اهداف تربیتی
۶۰.....	۳-۱۱ تلقی در مورد فرایند یادگیری
۶۱.....	۱-۳-۱۱ فعالانه بودن یادگیری در طرح پایدیا
۶۲.....	۲-۳-۱۱ ارتباط یادگیری با سلامت ذهن در طرح پایدیا
۶۲.....	۳-۳-۱۱ چگونگی ارتباط یادگیری در طرح پایدیا و یادگیری مادام‌العمر
۶۳.....	۴-۳-۱۱ ویژگی‌های یادگیری دوران بزرگسالی از دیدگاه آدلر
۶۵.....	۴-۱۱ تلقی در مورد محیط یادگیری
۶۵.....	۵-۱۱ تلقی در مورد یادگیرنده
۶۵.....	۶-۱۱ تلقی در خصوص محتوای برنامه درسی
۶۷.....	دسته اول: ادبیات و هنرهای زیبا
۶۸.....	دسته دوم: ریاضیات و علوم طبیعی
۶۸.....	ریاضیات
۷۰.....	علوم طبیعی
۷۴.....	اهداف درس علوم در سال‌های اولیه
۷۴.....	اهداف درس علوم در سال‌های میانی
۷۴.....	اهداف درس علوم در سال‌های پایانی
۷۵.....	دسته سوم: تاریخ، جغرافیا و مطالعات اجتماعی
۷۶.....	کارهای دستی
۷۷.....	زبان‌های خارجی
۷۸.....	۷-۱۱ تلقی در زمینه یاددهی
۷۹.....	یاددهی براساس ستون اول
۸۰.....	یاددهی براساس ستون دوم
۸۱.....	یاددهی براساس ستون سوم
۸۴.....	۸-۱۱ نقش معلم

۹-۱۱	تلقى در مورد ارزشیابی آموخته‌ها	۸۴
گام اول:	تعیین اهداف درس	۸۵
گام دوم:	شناسایی وضعیت دانش‌آموزان در زمینه اهداف درس	۸۵
گام سوم:	پیشرفت به‌سوی اهداف	۸۵
گام چهارم:	اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی	۸۵
۱۲	مبانی فلسفی آموزش و پرورش عمومی از دیدگاه آدلر	۸۶
۱-۱۲	مبانی هستی‌شناختی و انسان‌شناختی آموزش و پرورش عمومی	۸۶
۲-۱۲	مبانی معرفت‌شناختی آموزش و پرورش عمومی	۸۸
۳-۱۲	مبانی ارزش‌شناختی آموزش و پرورش عمومی	۹۰
۱۳	مراد از آموزش حرفه‌ای از دیدگاه آدلر	۹۱
۱-۱۳	آموزش حرفه‌ای در تقابل با مهارت‌آموزی محدود	۹۱
۲-۱۳	آموزش حرفه‌ای به‌منزله آموزش تکنولوژیک	۹۲
۳-۱۳	آموزش حرفه‌ای در دوره تحصیلات مدرسه‌ای	۹۳
۴-۱۳	آموزش حرفه‌ای پس از دوره تحصیلات مدرسه‌ای	۹۴
۹۵	فصل چهارم - نقد برنامه درسی پایدیا	
۱۰۳	فصل پنجم - بحث و پیشنهادها	
۱۰۵	منابع	

پیشگفتار

سپاس بیکران خداوند یکتا را که توفیق تهیه و تدوین پژوهش حاضر را عطا کرد. ساختار و محتوای اولیه کتاب حاضر در رساله دکتری سمیرا حیدری در دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران به راهنمایی خانم دکتر فاطمه زیباکلام مطرح شد. در زمینه اندیشه فلسفی و تربیتی مورتیمر جروم آدلر کتاب تألیفی در ایران به چاپ نرسیده بود. بر این اساس تصمیم گرفته شد کتابی در زمینه مذکور از رساله نامبرده استخراج شود و در دسترس خوانندگان محترم قرار گیرد. کتاب حاضر می‌تواند به‌عنوان کتاب درسی در واحدهای آموزشی کارشناسی و کارشناسی‌ارشد رشته علوم تربیتی به کار رود. از سویی، از آنجا که این کتاب مبتنی بر پژوهش دانشگاهی است، می‌تواند برای علاقه‌مندان عرصه پژوهش در زمینه فلسفه تعلیم و تربیت مفید واقع شود.

در کتاب حاضر علاوه بر آشنایی با اندیشه آدلر با مکتب تربیتی پایدارگرایی نیز آشنا می‌شویم. مکتب پایدارگرایی جریانی از اندیشه در قرن بیستم بود که در تقابل با موج پیشرفت‌گرایی در تعلیم و تربیت بود. از اندیشمندان مکتب پایدارگرایی می‌توان از مورتیمر آدلر، رابرت ماینارد هاچینز و ژاک ماریتن یاد کرد. به نظر مؤلفان کتاب حاضر، پژوهش در زمینه اندیشه فلسفی و تربیتی هاچینز و ماریتن نیز می‌تواند در خور توجه پژوهشگران در آینده باشد.

در اینجا لازم است از مسئولان محترم مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران که ما را در به ثمر رساندن و چاپ اثر حاضر یاری رساندند، تشکر و قدردانی کنیم. با امید اینکه کتاب حاضر بتواند چشم‌اندازهای نوینی را برای پژوهشگران ایران زمین فراهم آورد و بابتی نو به روی آنها بگشاید.

مؤلفان

دکتر فاطمه زیبا کلام مفرد

دکتر سمیرا حیدری

مقدمه

آدلر بیش از نیم قرن در زمینه فرهنگ و جامعه آمریکا کوشش و مطالعه کرده، ولی تلاش‌ها و ایده‌های ارزشمند او به ندرت مورد استقبال پژوهشگران قرار گرفته است. از سویی، آموزش و پرورش آمریکا در قرن بیستم تحت نفوذ آموزش و پرورش پیشرفت‌گرا و افکار جان دیویی قرار گرفت و در همین سرزمین، ایده‌های آدلر و گروه اندکی از اندیشمندان جریانی دیگر را در آموزش و پرورش ایجاد کرد. اندیشه آدلر به طور اخص بر منابع تمدن غرب به ویژه آثار ارسطو استوار است. براساس دیدگاه آدلر، حقایق ثابت و پایداری در جهان وجود دارند که در زندگی انسان ارزشمندند (جارا، ۱۹۷۵).

آدلر، یار و همکار دیرین هاجینز^۱ بود. آنها در دهه‌های ۱۹۳۰ تا ۱۹۵۰ در کتاب *برنامه کتب بزرگ*، پرورش قوه استدلال‌ورزی انسان را مورد توجه قرار دادند و استدلال را مبتنی بر تفکر منطقی و بینش و بصیرت می‌دانستند. از دیدگاه این دو متفکر محتوای برنامه درسی باید شامل آثار معتبری باشد که بیانگر بالاترین دستاوردهای بشری در عرصه خردورزی باشد. *برنامه کتب بزرگ*، برنامه‌ای که هاجینز و آدلر در سال ۱۹۳۸ آغاز کردند، تبلور این باور است (آیزنر^۲، ۱۳۸۷). محور اصلی برنامه درسی کالج سنت جان مطالعه کتب بزرگ بود و در برنامه درسی پایدیا نیز آدلر تلاش کرد تا زمینه مطالعه کتاب‌های بزرگ را در برنامه دوازده‌ساله مدرسه‌ای فراهم آورد.

دو واقعه مهم، یکی پرتاب سفینه اسپوتنیک در سال ۱۹۵۷ و گزارش کمیسیون آمریکا تحت عنوان «ملت در خطر» در سال ۱۹۸۳ موجب شد که آموزش و پرورش آمریکا به سوی اصلاحات پیش رود. در دهه پنجاه می‌توان به تلاش‌های آرتور بستور، هایمن ریکوور و جیمز کونانت اشاره کرد و دیدگاه‌های چهار اصلاحگر آموزشی مطرح در دهه هشتاد (مورتیمر آدلر، ارنست بویر، تئودور سایزر و جان گودلد) را نیز در نظر گرفت. اصلاحگران انتخابی دهه پنجاه، زوال آموزش و پرورش ایالات متحده آمریکا را حاصل فلسفه‌های آموزشی پیشرو می‌دانستند؛ درحالی‌که اصلاحگران منتخب دهه هشتاد این زوال را مدیون اشکالات ساختاری صدساله در نظام آموزش و پرورش تلقی می‌کردند (سلارز، ۱۹۹۴). قشر کثیری از اصلاحگران آموزشی ناکارآمدی مهارت‌های شناختی را مسئله اصلی آموزش و پرورش معاصر می‌دانند. به نظر برخی، تنها یادگیری محتوای دیسیپلین‌های آکادمیک کافی به نظر نمی‌رسد، بلکه یکی از نیازهای مهم دانش‌آموزان آن است که مهارت فکر کردن درباره دیسیپلین‌ها را هم به دست آورند. برای مثال آنها باید یاد بگیرند که به صورت تاریخی، علمی و ریاضی‌گونه بیندیشند، نه آنکه فقط آنچه را که در تاریخ، علوم و ریاضی یاد می‌گیرند، به‌خاطر بسپارند. از دیدگاه آدلر، شاگردان به‌منظور کسب

1- Hutchins·R.M

2- Eisner·E

مهارت و تسلط در مهارت‌های اولیه تفکر، باید به مطالعه موضوع و روش‌های فلسفی بپردازند (بیتینگ، ۱۹۸۵). می‌توان گفت که طرح پایدیا در همین زمینه تدوین شد.

همکاری هاچینز و آدلر جنبشی محافظه‌کارانه را در قبال موج پیشرفت‌گرایی^۱ در ایالات متحده آمریکا به وجود آورد. پس از جنگ جهانی دوم نیز حرفه‌گرایی^۲ به دلایل متعددی در آموزش و پرورش آمریکا به موفقیت رسید. حرفه‌گرایی ابتدا به منظور تدارک آموزش برای مهاجران در شهرهای بزرگ بود و سپس هوادارانش بر این باور بودند که حرفه‌گرایی بازده و رشد اقتصادی را زیاد می‌کند و امکان صعود اجتماعی را به وجود می‌آورد (الیاس^۳، ۱۳۸۷). با وجود این، آدلر آموزش حرفه‌ای را آموزش برای کسب‌وکار می‌داند و نه برای یادگیری و برای آن در آموزش و پرورش رسمی جایگاهی قائل نیست.

آدلر در سال ۱۹۸۲، طرح پایدیا^۴ را با همکاری گروهی از متخصصان تعلیم و تربیت ارائه داد. پایدیا واژه‌ای است که ریشه یونانی دارد و به معنای پرورش کودکان است. برنامه درسی پایدیا که آدلر ارائه کرد، به بیان او، عمومی است و معطوف به حرفه نیست و انسان‌گرایانه است (آدلر، ۱۹۸۳: ۲۸۲). از دیدگاه آدلر وظیفه برنامه درسی برآوردن نیازهای شغلی و ارائه محتوای تخصصی مانند آموزش فنی و حرفه‌ای نیست. برنامه درسی عمومی پیشنهادی آدلر به صورت تک‌ساحتی، یکسان و یکنواخت برای کلیه دانش‌آموزان است. او تنها یک مسیر محتوم و ازپیش‌تعیین‌شده تحصیلی را تجویز می‌کند و برنامه درسی او تنها در مورد زبان‌های خارجه حالت انتخابی دارد. آدلر، هر گونه گرایش به تخصص را، تخصص‌گرایی زودهنگام تلقی می‌کند و مردود می‌شمارد. در واقع در برنامه درسی با گرایش عمومی از دیدگاه آدلر، همه شاگردان باید از برنامه درسی مشترکی برای دوازده سال آموزش مدرسه‌ای پیروی کنند.

در واقع، طرح پایدیا به آموزش و پرورش عمومی که همگان باید از آن برخوردار شوند، اشاره می‌کند. آدلر در برنامه درسی پیشنهادی خود اشاره دارد که همه دانش‌آموزان باید از فرصت تربیتی برابر برخوردار شوند. این فرصت باید کمیت یکسان، سال‌های تحصیلی برابر و کیفیت واحدی از آموزش و پرورش را برای دانش‌آموزان ایجاد کند (آدلر، ۱۹۸۲: ۴). او استدلال می‌کند که تعبیه شاخه‌های تحصیلی یا قرار دادن برنامه درسی انتخابی برای دانش‌آموزان به منزله مردود انگاشتن کیفیت تربیتی واحد برای همگان است (گوتک^۵، ۱۳۸۰: ۴۲۱). آدلر و طرفداران پایدیا بر جهانشمولی طبیعت انسان تکیه می‌کنند و بدین ترتیب اهداف عمده آموزش و پرورش رسمی را بین همه دانش‌آموزان مشترک می‌دانند.

آدلر، تربیت حرفه‌ای پیش‌هنگام را موجب تضعیف آموزش و پرورش می‌داند. همه مردم باید بر پایه علوم نظری و هنرها از آموزش و پرورش عمومی بهره‌مند شوند تا ماهیت انسانی آنها و عقلانیت

1- Progressivism

2- Vocatioalism

3- Elias.J.L

4- Paideia proposal

5- Gutek.G.L

قوام‌بخش آن ماهیت انسانی، پرورش یابد. اگر آموزش حرفه‌ای و تخصصی جانشین آموزش و پرورش عمومی شود، فرد را به فعالیت اقتصادی واحدی که می‌تواند به سرعت منسوخ شود، محدود می‌کند. هاجینز و آدلر پایه‌گذار مکتب پایدارگرایی در مکاتب تربیتی بودند. پایدارگرایی، جنبشی محافظه‌کارانه در قبال پیشرفت‌گرایی به حساب می‌آید که افراط‌های پیشرفت‌گرایی را از اعتبار انداخت و در عین حال، برخی آموزش‌های معتدل‌تر آن را پذیرفت (نلر^۱، ۱۳۸۵: ۱۵۴). اندیشه پایدارگرایانه آدلر به‌طور بارزی ارسطویی است و به همین دلیل بسیاری از صاحب‌نظران، از آدلر به‌عنوان یک فیلسوف نوارسطویی در قرن بیستم یاد کرده‌اند (هارتشورن^۲، ۱۹۸۴). در مکتب پایدارگرایی، علایق و ویژگی‌های اختصاصی دانش‌آموزان اهمیت چندانی ندارد، زیرا از دیدگاه نمایندگان این مکتب، دانش‌آموزان هنوز به بلوغ کامل و قضاوت درست دست نیافته‌اند تا دریابند بهترین دانش‌ها و ارزش‌هایی که باید فراگیرند، چیست (خلیلی شورینی، ۱۳۸۸). از دیدگاه آنها، وظیفه برنامه درسی برآورده کردن نیازهای فوری، محتوای تخصصی، آموزش برای آمادگی حرفه‌ای یا آموزش سودگرایانه نیست، بلکه برنامه درسی باید در راستای توسعه ذهنی و رشد استدلال عقلانی حرکت کند (قادری، ۱۳۸۸: ۹۷).

از سویی آدلر در بخشی از دیدگاه‌های خود تحت تأثیر اندیشه توماس قدیس^۳ بوده و به همین دلیل دیدگاه فلسفی او در نوتومیسم^۴ نیز طبقه‌بندی شده است. در واقع، آدلر در دیدگاه فلسفی خود، اصول فلسفی توماس قدیس را پذیرفت، ولی جنبه‌هایی از ایمان مسیحی را که در فلسفه کاتولیک مطرح شده بود، کنار گذاشت (الیاس، ۱۹۹۹). اگرچه پایدارگرایی در مربیانی همچون آدلر از واقع‌گرایی ارسطویی و تومیسم تأثیر پذیرفته است، می‌توان گفت که برخی اصول آن با ایدئالیسم که بر حقایق و ارزش‌های جهانشمول تأکید می‌ورزد، سازگاری دارد. در واقع، ترجیحی که ایدئالیست‌ها برای آثار کلاسیک فائل‌اند نیز با پایدارگرایی سازگاری فراوانی دارد (گوتک، ۱۳۸۰: ۴۲۴).

به‌نظر می‌رسد که ارتباط دیدگاه فلسفی آدلر در زمینه ماهیت انسان، ماهیت معرفت و ماهیت ارزش‌ها با برنامه درسی پیشنهادی او برای تحصیلات مدرسه‌ای که دارای گرایش عمومی است، به‌وضوح مشخص نیست. در واقع، آدلر دارای دیدگاه فلسفی نسبت به موارد مذکور است که در آثار فلسفی او مانند کتاب *ده اشتباه فلسفی*^۵ بیان شده است. در این کتاب در نظر داریم که ارتباط دیدگاه فلسفی او را با آرای او در زمینه آموزش و پرورش عمومی پیشنهادی وی مشخص کنیم. مسلم است که شناسایی اندیشه‌های ارائه‌شده و نشان دادن زوایای پنهان اندیشه‌ها، به‌منظور نقد یا برقراری ارتباط با آن و رفع

1- Kneller·G.F

2- Hartshome·C

3- Saint Thomas

4- Neo_Thomism

5- Ten philosophical mistakes

س □ آرای فلسفی و تربیتی مور تیمر جی. آدلر

ابهام و پیچیدگی‌های آن، از وظایف فلسفه تعلیم و تربیت است (ابراهیم‌زاده، ۱۳۸۶: ۶۲). از سوی، آدلر در برنامه درسی پیشنهادی خود، به‌طور مستقیم آموزش حرفه‌ای و تخصصی را ارائه نمی‌دهد، ولی ادعا می‌کند که برنامه درسی پیشنهادی‌اش دانش‌آموزان را برای حرفه آینده آماده می‌کند (آدلر، ۱۹۸۴: ۱۵۷).

دیدگاه آدلر را در زمینه کار و حرفه می‌توان به این صورت تحلیل کرد که در هر اندیشه‌ای در مورد کار باید از دو خطا اجتناب کرد؛ یکی اینکه به‌جای تقسیم کردن زندگی فرد به دو مرحله کار و فراغت، انسان‌ها به دو طبقه کارگر و مرفه تقسیم شوند. خطای دیگر آنکه نتیجه و فایده واقعی را تنها از کار به‌دست می‌آورد و فراغت را با تنبلی و تفریح یکسان می‌داند. هدف نخستین تربیت نیز گسترش توان تخصصی نیست، بلکه پرورش شهروندانی است که بتوانند از اوقات فراغت خود به‌طور ثمربخش استفاده کنند. همچنین آدلر به مدارس حرفه‌ای و تخصصی به‌دلیل ناتوانی در ارائه و انتقال درک منسجمی از اصول موجود در حرفه‌ای که آموزش داده می‌شود، انتقاد کردند. در واقع، از دیدگاه آنها سه عامل حرفه‌گرایی، ضدیت با اندیشمندی و انزوای فرهنگی موجب هرج و مرج فرهنگی در آمریکا شده‌اند.